

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת בלק

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

עבודת ה' בפשטות

בפרשתנו אנו קוראים על נסיונו של בלק להכחיד את עם ישראל ח"ו מעל פני האדמה על ידי קללותיו של בלעם הרשע שהיה יודע לכוון את הרגע שבו זועם הקב"ה בכל יום ולקלל בו. והקב"ה ברחמיו על עם ישראל לא זעם בכל אותם הימים כדי שלא תהיה לבלעם הרשע אחיזה ואפשרות לקלל את עם ישראל הקדושים, אלא שעל פי האמור מתעוררת שאלה פשוטה: מפני מה זכה בלק שתיקרא פרשה שלימה בתורה על שמו, הרי רשע ושונא ישראל גדול היה?

ויש לומר הביאור בזה, כי הנה המעיין היטב בדברי בלק בפרשתנו יראה שתמיד מביע הוא התנגדות וחשש מפני ה'עם' ולא 'ישראל' וכיו"ב, כמו שנאמר בתחילת הפרשה: "ויגור מואב מפני העם" (במדבר כב, ג), וכן בהמשך הדברים שלח בלק לומר לבלעם: "הנה עם עלה ממצרים... לכה נא ארא לי את העם הזה כי עצום הוא ממני" (פס' ה-ו).

וזאת יש לדעת שהתואר 'עם' מתייחס בעיקר לעמך ישראל הפשוטים ולא לתלמידי חכמים שבהם, כיון ש'עם' הוא מלשון 'גחלים עוממות', שהן גחלים שמבחינה חיצונית נראות ככבויות, אך אחר שנופחים בהן פתאום בוערת מתוכם אש גדולה ומתברר כי אכן בפנימיותן הן היו בוערות ביותר. וכך גם האנשים הפשוטים: כלפי חוץ עשוי להראות כי כבויים הם ברוחניותם ואינם בוערים לה', אך לא כן הדבר, כי באמת פנימיותם לוחטת, ואהבת ה' בוערת בלבם, ודבר זה מתגלה בזמנים מיוחדים כמו בשעת נסיון גדול וכיו"ב, שאז לפתע שלהבות אש של אמונה עולות מתוכם.

ובלק היה חכם גדול והעמיק בדעתו ביחוד הנפלא שבין עם ישראל לאביהם שבשמים, והבין שעיקר שמחתו של ה' והנחת רוח שיש לפניו הוא דוקא מן העבודה הפשוטה והתמימה שעובדים אותו היהודים התמימים והפשוטים, והיא נעלית מעבודתם של בעלי השכל והחכמים, משום שהיא נעשית בטוהר לב ובנקיות מכל פניה וגדלות וגסות רוח, בלתי לה' לבדו. על כן עיקר חששו של בלק היה דוקא מן הקשר הנפלא של היהודים הפשוטים עם הקב"ה, ולא התיירא כלל מהחכמים והמשכילים.

וכיון שזכה בלק לירד לעומק עצום זה שבמעלתם של נשמות עם ישראל, והקשר העמוק שיש להן עם הקב"ה למעלה מכל הגיון ושכל - מה שלפעמים אפילו חכמי תורה גדולים לא משכילים להבין - לכן זיכהו הקב"ה שתיקרא פרשה זו שבתורה על שמו. וזהו בחינת "ברוב עם הדרת מלך" (משלי יד, כח), והיינו שעיקר הדרו ופארו של הקב"ה הוא דוקא מעבודתם של עמך ישראל הפשוטים, העובדים אותו מתוך תמימות ופשיטות ללא שכל כלל, ומוכנים למסור נפשם לה' ללא הבנה וטעם כלל.

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

לכל יהודי יש תיקון

בכל יהודי ישנה בחינת טוב שגנוז בעומק לבבו, אלא שהיא מכוסה בחושך ענן וערפל. אדם צריך לדעת שבתחילת התקרבותו לה' עליו לעבור שלב של חושך (יסורים קשים), ואחר כך שלב של ענן (עצבויות למיניהן), ואחר כך שלב של ערפל (בלבולים שונים בעבודת ה'), ורק לאחר שיתגבר על כל אלו יזכה שיתגלה לו האור הגדול של הבורא יתברך ותורתו הקדושה. אבל יש כאלה שכשהם רואים את החושך מיד הם בורחים. ויש שמצליחים להתגבר על החושך אך כשנתקלים בענן מיד הם בורחים וכו', אך מי שרוצה באמת להתקרב לה' לא בורח אף פעם אלא מתמודד עם הכל, עד שמצליח להגיע אל האור הגנוז. כי האור הגנוז נגנז בפניות מאד מאד נסתרות בנפש, והוא מתגלה לאדם עקב עמידתו האיתנה מול כל הנסיונות והקשיים המכונים חושך ענן וערפל.

ומכך יש ללמוד בנוגע לכל יהודי ויהודי, שגם אם יש בו הרבה דברים גרועים, מכל מקום, היות ויש בו גם הרבה דברים טובים, בודאי שהוא רצוי בשמים, ובסופו של דבר עוד יהיה לו תיקון, ולכן מצד הטוב שבו צריך לאהוב אותו.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
21:14	ר"ת 20:19	19:28	ירושלים
21:11	ר"ת 20:17	19:27	תל אביב
21:15	ר"ת 20:20	19:30	חיפה
21:11	ר"ת 20:17	19:27	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

חג הגאולה - רבי יוסף יצחק מליובאוויטש - י"ב י"ג תמוז

סיפור מאסרו וגאולתו של הרבי הרי"צ בימי האימים של השלטון הקומוניסטי, הוא אות ומופת לעוז רוח וללהט החסידי הבלתי נכנע. מאסרו של הרבי קרה בשנת תרפ"ז דקות מספר לאחר חצות הלילה אור לט"ו סיוון התפרצה פלוגת שוטרי ג-פ-או, לבית הרבי, והובילוהו למאסר, את התפילין של הרבי החרומו שלטונות הכלא. הרבי הכריז שהוא שובת רעב עד שיחזירו לו את התפילין, ביום חמישי בשעה עשר בלילה נקרא הרבי לחקירתו הראשונה כשהוא בעיצומה של שביתת רעב הנמשכת יומיים, ביום שישי אחרי צהריים קיבל הרבי את התפילין והניחם מיד, במשך שמונה עשר ימים נחקר ועונה, הרבי הואשם בהפעלת רשת שהפיצה חיי יהדות וקדושה ברוסיה. במהלך ימי המאסר גל מחאות אדיר שטף את שלטונות רוסיה וראשי מדינות מכל רחבי העולם התערבו, אך העולם לא ידע כי באותם הימים נקבע גזר דינו של הרבי "מוות בירה" אך בחסדי שמים הפעולות לשחרור הרבי הוכתרו בהצלחה, והשלטון הסכים להמיר את עונש המוות בגלות של עשר שנים באיי סלובקי, שוב החלה השתדלות נמרצת ובעקבותיה הוחלף העונש לשלוש שנות גלות בקוסטרומה, ביום ראשון ג' תמוז אחרי תשעה עשר ימי מאסר עלה הרבי לרכבת שהובילה אותו לקוסטרומה בתחנת הרכבת התאסף קהל עצום והרבי קרא לכולם להתחזק ביהדות על אף הכל. הפעילות לשחרור הרבי נמשכה וכעבור עשרה ימים ב"ב תמוז הודיע פקיד הממשל בקוסטרומה לרבי על שחרורו ומאחר שיום זה היה יום חג בעיר לא ניתנה לרבי תעודת שחרור אלא עד למחרת יום רביעי י"ג תמוז ומאז נקבעו ימים אלו לחג גאולה בקרב החסידים.

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

אדם רע אין בברכתו כלום

"וְעַתָּה לֵכָה נָא אָרְה לִי אֶת הָעַם הַזֶּה כִּי עָצוּם הוּא מִמֶּנִּי אֲוִלִי אֲוִכַל נֶפֶחַ בּוֹ וְאֶגְרָשְׁנוּ מִן הָאָרֶץ כִּי יִדְעָתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר", (במדבר כב ו).

חכמינו הקדושים מבארים שבלעם הרשע, היה לו כח לקלל את האנשים, כמו שהכתוב אומר, "ואשר תאור יואר", כלומר מי שבלעם הרשע היה מקלל אותו, זה היה נתפס. אולם שואלים חכמינו הקדושים, שתי שאלות, האחת, בלק אומר לבלעם "כִּי יִדְעָתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר", ונשאלת השאלה, מנין יש כח לבלעם הרשע לברך? והלא כל כוחו הוא רק לקלל, כי בלעם היה רע עין ובעל לב רע, ואדם כל כך רע לא יכול לברך? ועוד יש לשאול, להבין בלשון הפסוק שאומר בלק לבלעם "כִּי יִדְעָתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר", מפני מה בברכה אמר בלשון עבר, את אשר תברך "מבורך", שהוא כבר מבורך, ואילו בקללה אמר בלשון עתיד, שאמר ואשר תאור "יואר", יואר פירושו שיקולל בעתיד, ואילו בברכה אמר מבורך, שכבר הוא מבורך?

והנה באחת הפעמים שנסעתי עם אדוני אבי לבקר את מור זקני, אביו של אבא, רבינו חנניה אברג'ל, היה זה באחד מימי השבוע בפרשת "בלק", ואחיו הצעיר של אבא מארי הרה"ג נפתלי אברג'ל שליט"א, והביא את שתי הקושיות הללו, ותירץ על פי אור החיים הקדוש, שבאמת היה לבלעם הרשע כח רק לקלל, ולא היה לו כח לברך. אולם מה היה עושה בלעם הרשע בערמומיותו? כשהיה רואה שני אנשים או שלשה מתמודדים על תפקיד מסויים, הוא היה יודע מי יבחר, רק שהוא לא יכול להשפיע על זה כלום, כי הוא לא יכול לברך. ומה היה עושה בלעם הרשע? היה הולך אצל אותו אחד שצריך להיבחר, ואותו אחד לא היה יודע באמת שהוא יבחר, ואומר לו בלעם הרשע, "אני מברך אותך שאתה תיבחר", ואכן כשהוא היה נבחר, הוא היה חושב בלבו שבזכות "הברכה" של בלעם הרשע הוא נבחר, והוא לא היה יודע, שבלי שום קשר לברכה של בלעם הוא היה נבחר. אולם כעת הבין את זה בלק הרשע, ולא הוא אומר לבלעם הרשע, כי ידעתי, עכשיו אני יודע את האמת, את אשר תברך, מבורך, זה שאתה מברך אותו, כבר ממזמן הוא מבורך, ואין שום השפעה לברכה שלך. אלא מה, ואשר תאור יואר. מי שאתה מקלל אותו הוא באמת נעשה מקולל ה' יצילנו. ונמצא שכבר מראש הבין בלק עד כמה רוע יש בו בבלעם, וידע שחוץ מלקלל הוא לא יכול לפעול כלום. ובסוף ה' יתברך לא נתן לו גם לקלל, ונמצא שבסופו של דבר הוא היה מיותר לחלוטין.

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

עד שהגזירה תעבור

אני היום חילוני אבל החיבור שלי למורינו הרב יורם הוא גדול והאבדה כואבת.

לפני למעלה מעשרים שנה לערך שמעתי מהשכן שלי שהיה ממש חבר ובן בית אצלנו.

הסיפור שלו הוא כך: לפני שחזר בתשובה חלם שהוא הולך ברחוב ולפתע הרב מגיע לו בחלום והוא אז היה עוד רחוק מהדת ולא הכיר כלל את הרב.

הרב שואל אותו בחלום, מה שלום חיים נעימים? והבחור לא הבין את הרב ושאל מי זה חיים נעימים? אמר לו הרב, הבת שלך! קוראים לה חן? אמר לו כן אמר לו אם כך חן ראשי תיבות "חיים נעימים".

אמר לו הרב באתי להיות עמך עד שהגזרה תעבור.

הוא התעורר בבוקר ולאחר כמה ימים אשתו של החבר שלי הלכה עם הילדה (אז היא הייתה בת 3-4 בערך) ונכנסה לסניף הדואר, בזמן שהיא בדלפק הילדה הלכה לכיוון הכביש ועברה בין מכונות חונות, בנס גדול עבר שם בדיוק מישהו שראה שמגיעה מכונת במהירות ולא מבחינה בילדה. הוא קפץ לכביש ועצר את הרכב במרחק של ס"מ מהילדה.

אשתו חזרה הביתה נסערת וסיפרה על כך לבעלה. הוא מיד נזכר בחלום ומיהר לברר מיהו אותו צדיק שנגלה לו בחלום. כשמצא את הרב נסע אליו לנתיבות.

כשהגיע למורינו הרב, בירך אותו הרב ושאל לשלום הילדה מבלי לדעת מי הוא ומה הוא. הבחור פשוט לא האמין שהרב יודע מי הוא ומה קרה לבת שלו.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

איסור קריאה לאור הנר

שאלה: מפני מה אסרו חכמינו הקדושים לקרא בשבת לאור הנר?

תשובה: בימי קדם שלא הייתה תאורת חשמל כמו בימים האלו, וכל האור היה מגיע באמצעות נרות שבת קודש, אסרו חכמינו לקרא לאור הנר מחשש שמא יטה את הנר, והיינו, כאשר האדם עוסק בתורה הקדושה בליל שבת לאור נרות שבת, ורואה שהשמן עומד להיגמר מן הנר ותיכף יכבה הנר, עלול הוא לשכוח לרגע ששבת היום ויבוא להטות את כוס השמן שבתוכה הנר דולק, כדי שעל ידי ההטייה הזו לצד אחד, יתרכז כל הנשאר בשמן לאותו צד, וכך יוכל ללמוד עוד כמה דקות, ונמצא שעבר בזה בשוגג על איסור "מבעיר", ולכן גזרו חכמינו הקדושים לא לקרא לאור הנר בשבת, ותקנת חכמים זו קיימת לעולם, אולם לקמן יתבארו אופנים שמותר לקרא לאור הנר כאשר יש מי שיזכיר לו ששבת היום וכיוצא בזה.

שאלה: האם גם במנורות חשמל יש להחמיר שלא ללמוד לאורן, שאף על פי שלא שייך בהם חשש שמא יטה, מכל מקום אפשר ש"לא פלוג רבנן", או שמא בהם אין שום חשש, ואינם בכלל הגזירה?

תשובה: הדבר פשוט וברור בס"ד שמותר ואף מצוה גדולה לעסוק בתורה לאור החשמל, ואין בזה משום לא פלוג רבנן הואיל ומעיקרא הגזירה לא הייתה על סוג תאורה שכזו. ולקמן (בשבת המלכה - מלאכות שבת) יתבאר בס"ד שהעיקר להלכה שמותר לכתחילה להשתמש בשבת בזמן הזה בחשמל שהודלק בערב שבת בהיתר או שנדלק בשבת על ידי שעון שבת.

שאלה: האם גזירת חכמים שאמרו "לא יקרא לאור הנר", שייכת גם בזמן הזה, ולכך גם בזמן הזה אסור לקרא לאור הנר בשבת, או שמא בזמן הזה יש להקל?

תשובה: גם בזמן הזה אסור לקרא לאור הנר, כל שאין שם מנורות חשמל המאירות זולתי הנרות עצמם, אולם אם יש תאורה פלורוסנטית ושאר מנורות חשמל המצויים בזמן הזה, אין שום חשש במה שגם נרות שבת דולקים ומאירים שם, שהרי לא לאורם הוא קורא אלא לאור החשמל המאיר.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

הצום של הבעל שם טוב

שאל פרוש אחד את רבי יצחק מוורקא:

כבודו אוסר לצום ולהתענות, ומתעלם ממנהגו של הבעל שם טוב, שצם משבת לשבת. כלום הבעל שם טוב לא התנהג כחסיד?

נענה לו רבי יצחק:

הבעל שם טוב לא תיקן צומות. אלא כשיצא להתבודד ביער ביום א' בשבוע, לקח עימו שק מלא לחם. בערב שבת, כשאמר לחזור לביתו, הרגיש שהשק כבד מידי, פתחו, וראה ששכח לאכול. אולם לתקן תענית מראש? הס מלהזכיר...

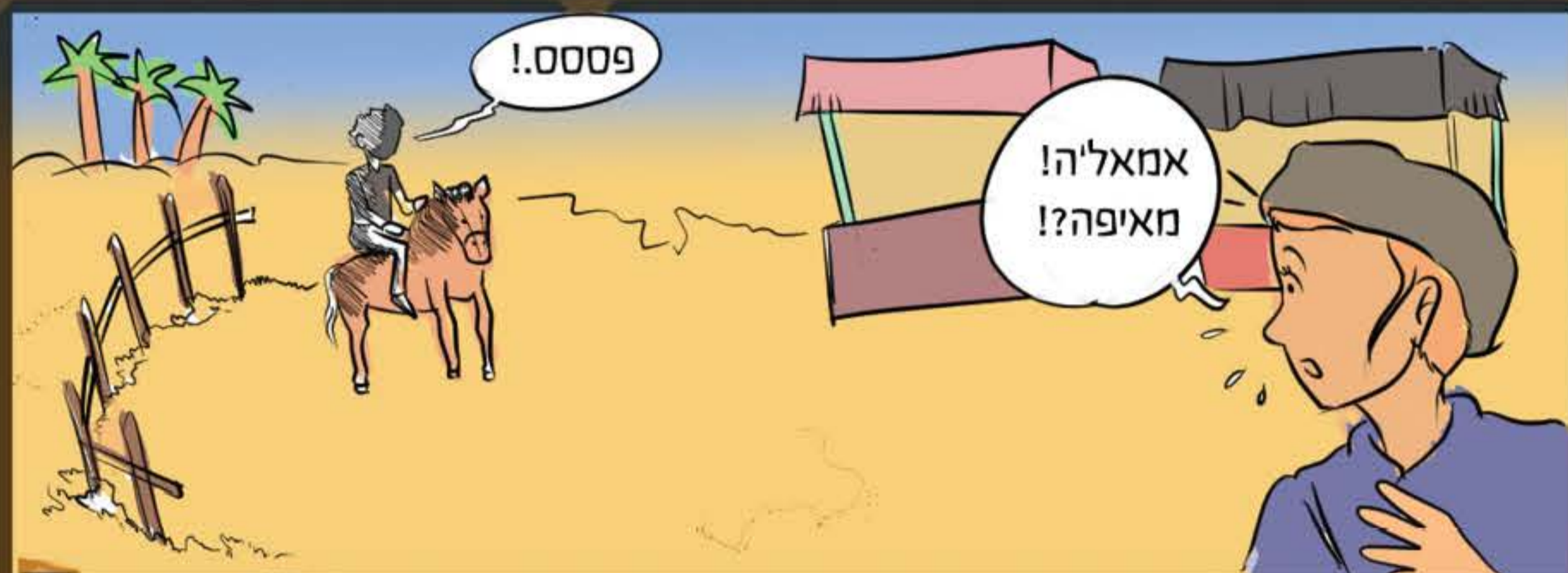

הוא התנא. רבי יעקב

פרק 2.
גילוי אליהו

קובץ סיפורי מופת על הקדוש האלוקי רבי יעקב אבוחצירא

פרטי התקשרות קול רינה
08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יודם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

[did.li/HARAV-HABERGEL](https://www.youtube.com/channel/UCdidliHARAV-HABERGEL)
יוטיוב הרב יודם אברג'ל

פניני השבוע

היושר, ההגיונות והאמת הם אלו שמביאים את הברכה לאדם בכל תחום בחייו, ומשמשים דוגמה להמשך הדרך של ילדיו.

העלון מוקדש:
להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת הודיה ומוריה בנות שרה
אפרת עליה.
לרפואת אריה חי חורי בן
יהודית אסתר הי"ו
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל

הרב יודם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו!"

ד"ר יודם אברג'ל
יום ארבע

בן איש חי 1 ת.ד. 102 נתיבות
טל': 08-6381000